

Από το Εκούσιον Πάθος στην Λαμπροφόρο Ανάσταση. «Ιδού αναβαίνομεν εις Ιεροσόλυμα...»

Γράφει
Ο Ευάγγελος Μαυρογόνατος
Ιεροψάλτης
Κιλκίς, Πάσχα 2021

Τι εορτάζουμε καθημερινώς την Μεγάλη Εβδομάδα;

«Ιδού αναβαίνομεν εις Ιεροσόλυμα...» ακούμε από τα χείλη των ψαλτών στον υπέροχο ύμνο της Μεγάλης Εβδομάδος: «Ερχόμενος ό Κύριος, προς τό έκούσιον Πάθος, τος Άποστόλοις έλεγεν έν τή όδω. Ίδου άναβαίνομεν ες Ίεροσόλυμα, κα' παραδοθήσεται ό Υ'ός τουδ άνθρώπου, καθώς γέγραπται περ' αύτοδ.(...)»

και συγκεκριμένα, το βράδυ των Βαΐων που άρχεται και η Μεγάλη Εβδομάδα.

Είναι όμως έτσι για εμάς τους σημερινούς Ορθόδοξους Χριστιανούς, η πορεία μας αυτή, στην ανηφόρα της Μ. Εβδομάδας, είναι πορεία δύσκολη και κουραστική;

Ακολουθούμε νοερώς την πορεία των παθών του Κυρίου μας με την συμμετοχή μας στις τελούμενες απογευματινές ακολουθίες;

Οι απαντήσεις, είναι για τον κάθε ένα από εμάς, εντελώς προσωπικές αφού η όλη διδασκαλία του Χριστού δεν παραβίαζε και δεν παραβιάζει το αυτεξούσιο του ανθρώπου, εν αντιθέσει με άλλες θρησκείες ή αιρέσεις.

Η υμνολογία και τα αγιογραφικά αναγνώσματα της Μ. Εβδομάδας είναι ιδιαίτερος κατανυκτικά και μας βοηθούν να κατανοήσουμε και να ζήσουμε κυριολεκτικά τα Πάθη και την Ανάσταση του Κυρίου.

Λέει χαρακτηριστικά ένας ύμνος:

«Συμπορευθώμεν αυτώ και συσταυρωθώμεν... ίνα και συζήσωμεν αυτώ...»

Τι είναι όμως η Μεγάλη Εβδομάδα;

Η Μεγάλη Εβδομάδα είναι η εβδομάδα πριν το Πάσχα (από την Κυριακή των Βαΐων το βράδυ μέχρι το Μ. Σάββατο) και ονομάζεται «Μεγάλη», όχι γιατί έχει περισσότερες μέρες ή ώρες από τις άλλες εβδομάδες, αλλά γιατί τα γεγονότα όπου τελούνται και βιώνονται στους Ιερούς Ναούς είναι μεγάλα, σπουδαία, κοσμοϊστορικά και κοσμοσωτήρια για τον άνθρωπο!

Πώς βιώνεται ο λειτουργικός χρόνος τη Μεγάλη εβδομάδα;

Η Εκκλησία από την μεγάλη της φιλανθρωπία, για να μπορέσουν όσο είναι δυνατόν περισσότεροι πιστοί να συμμετέχουν στις Ακολουθίες, επέτρεψε από την αρχή της Μ. Εβδομάδας, να ψάλλεται ο Όρθρος της επόμενης ημέρας. (π.χ. την Κυριακή των Βαΐων το βράδυ ψάλλεται ο Όρθρος της Μεγάλης Δευτέρας).

Την Μεγάλη Δευτέρα το βράδυ ψάλλεται ο Όρθρος της Μεγάλης Τρίτης.

Την Μεγάλη Τρίτη το βράδυ ψάλλεται ο Όρθρος της Μεγάλης Τετάρτης κ.ο.κ.).

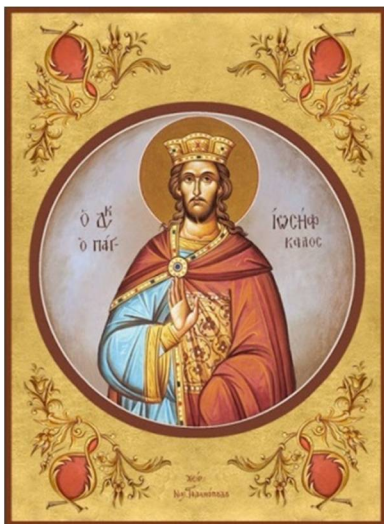
Τι τελείται τις ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδας;

Οι τέσσερις πρώτες ημέρες μας προετοιμάζουν πνευματικά για το θείο δράμα και οι Ακολουθίες ονομάζονται «Ακολουθίες του Νυμφίου».

Μεγάλη Δευτέρα (Κυριακή Βαΐων βράδυ):

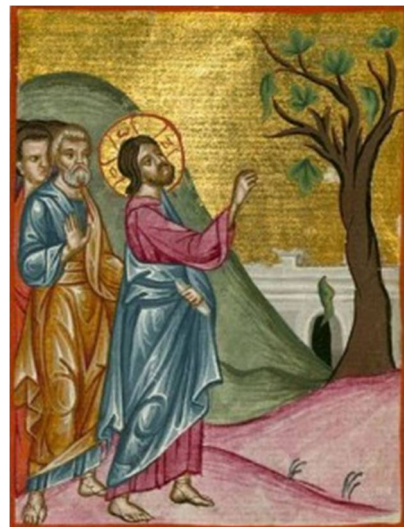

Την Μεγάλη Δευτέρα κυριαρχούν δύο γεγονότα:

- Η ζωή του Ιωσήφ του 11^{ου} γιού του Πατριάρχη Ιακώβ, του ονομαζόμενου Παγκάλου, δηλαδή του ωραίου στο σώμα και τη ψυχή. Ο Ιωσήφ προεικονίζει με την περιπέτειά του (που πουλήθηκε σκλάβος στην Αίγυπτο) τον ίδιο τον Χριστό και το πάθος Του.

- Το περιστατικό της άκαρπης συκιάς (Ματθ. 21, 18-22) που ξέρανε ο Χριστός. Η συκιά συμβολίζει την Συναγωγή των Εβραίων και γενικά την ζωή του Ισραηλιτικού λαού που ήταν άκαρποι από καλά έργα. Συμβολίζει ακόμη και την ψυχή του κάθε ανθρώπου που παραμένει άκαρπη από αρετές.

Μεγάλη Τρίτη (Μεγάλη Δευτέρα βράδυ):

Την Μεγάλη Τρίτη θυμόμαστε και ζούμε δύο παραβολές:

- Των δέκα παρθένων (Ματθ. 25,1-13) που μας διδάσκει να είμαστε γεμάτοι από πίστη και φιλανθρωπία καθώς και να είμαστε πάντοτε έτοιμοι, για να υποδεχθούμε τον Νυμφίο Χριστό, γιατί κανείς δεν γνωρίζει πότε θα "φύγει" απ' αυτήν εδώ την ζωή.
- Των Ταλάντων (Ματθ. 25,14-30), που μας διδάσκει να είμαστε εργατικοί και ότι πρέπει να καλλιεργούμε και να αυξήσουμε τα πνευματικά μας χαρίσματα.

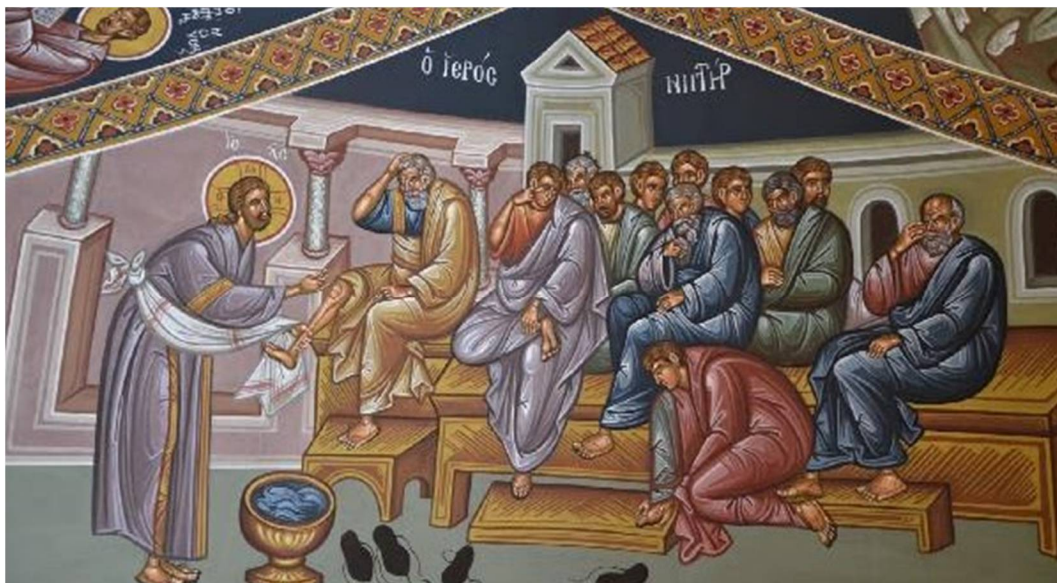
Μεγάλη Τετάρτη (Μεγάλη Τρίτη βράδυ):

Η Μεγάλη Τετάρτη είναι αφιερωμένη στην αμαρτωλή γυναίκα (Λουκ. 7,47), που μετανιωμένη άλειψε τα πόδια του Κυρίου με μύρο και συγχωρήθηκε για τα αμαρτήματά της, γιατί έδειξε μεγάλη αγάπη και πίστη στον Κύριο.

Ψάλλεται το περίφημο τροπάριο (δοξαστικό) της Υμνογράφου Μοναχής Κασσιανής.

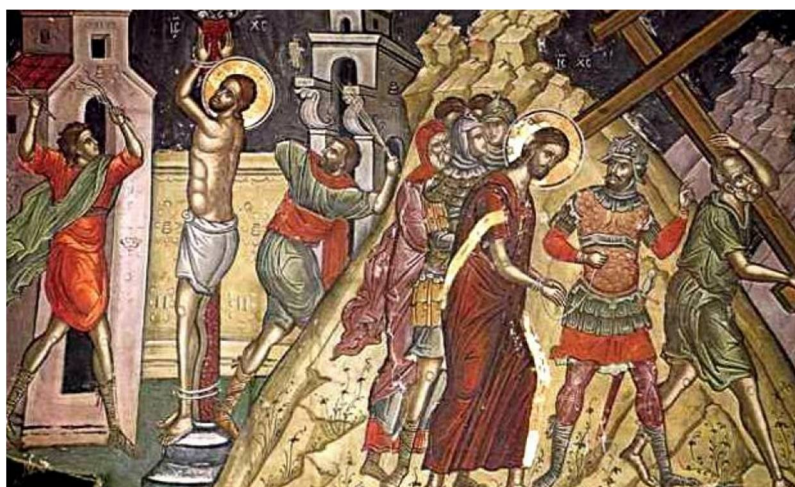
Μεγάλη Πέμπτη (Μεγάλη Τετάρτη βράδυ):

Την Μεγάλη Πέμπτη γιορτάζουμε 4 γεγονότα :

- Τον Ιερό Νιπτήρα, το πλύσιμο δηλαδή των ποδιών των μαθητών από τον Κύριο, δείχνοντας για το ποια πρέπει να είναι η διακονία των πιστών στην Εκκλησία.
- Τον Μυστικό Δείπνο, δηλαδή την παράδοση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας.
- Την Προσευχή του Κυρίου, στο Όρος των Ελαιών και
- την Προδοσία του Ιούδα, δηλαδή την αρχή του Πάθους του Κυρίου.

Μεγάλη Παρασκευή (Μεγάλη Πέμπτη βράδυ):

Την Μεγάλη Παρασκευή έχουμε την Κορύφωση του θείου δράματος, τελείται η «Ακολουθία των Παθών» και θυμόμαστε και βιώνουμε τα Σωτήρια και φρικτά Πάθη του Κυρίου και Θεού μας. Δηλαδή:

- Τα πτυσίματα
- τα μαστιγώματα
- τις κοροΐδιες
- τους εξευτελισμούς
- τα κτυπήματα
- το αγκάθινο στεφάνι και κυρίως την
- Σταύρωση και
- τον θάνατο του Χριστού μας.

Μεγάλο Σάββατο (Μεγάλη Παρασκευή πρωί και βράδυ):

Το Μεγάλο Σάββατο το πρωί γιορτάζουμε:

- την Ταφή Του Κυρίου και
- την Κάθοδο Του στον Άδη, όπου κήρυξε σε όλους τους νεκρούς.

Έτσι Μεγάλη Παρασκευή το πρωί (ημερολογιακά), τελούνται οι εξής ακολουθίες:

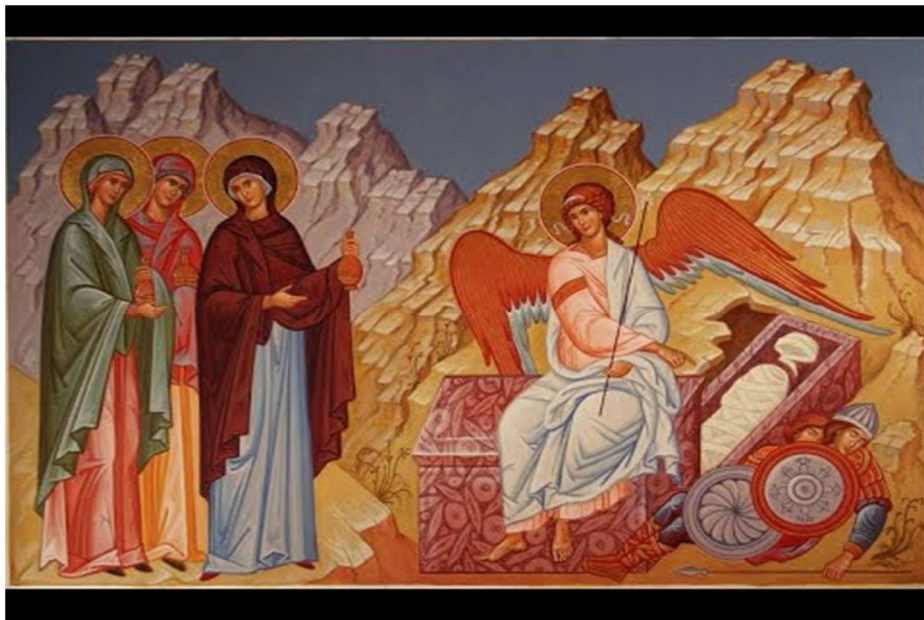
- Ακολουθία των Μεγάλων Ωρών και στις 12.00 το μεσημέρι της Αποκαθηλώσεως, δηλαδή την Ταφή Του Κυρίου από τον Ιωσήφ τον Αριμαθαίας και το Νικόδημο τον Φαρισαίο, μέλος του Μ. Συμβουλίου και κρυφό μαθητή του Κυρίου.
- Την Μεγάλη Παρασκευή το βράδυ (ημερολογιακά) ψάλλονται τα Εγκώμια και έχουμε την περιφορά του Επιταφίου!

Κυριακή του Πάσχα (Μ. Σάββατο πρωί και νύχτα από τις 12.00 π.μ.):

Το Μεγάλο Σάββατο (ημερολογιακά) **το πρωί**, έχουμε την λεγόμενη «1η Ανάσταση», δηλαδή το προανάκρουσμα της Αναστάσεως που μεταδίδουν οι ύμνοι και της προσμονής της λυτρώσεως όλης της κτίσεως από την φθορά και τον θάνατο! ¹

¹ ΠΡΟΣΟΧΗ! Επειδή πολλοί δεν γνωρίζουν και συγχέουν τα πράγματα και όταν ακούν για «1η Ανάσταση», νομίζουν ότι ήδη Αναστήθηκε ο Χριστός και σπεύδουν να πουν το «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» και να καταλύσουν κρέας, αυγά κλπ., πρέπει να διευκρινίσουμε το εξής: **ΜΙΑ είναι η Ανάσταση του Χριστού μας και γίνεται κανονικά στις 12 το βράδυ.** Ούτε φυσικά και έχουμε δύο Αναστάσεις του Χριστού, που η μία γίνεται το πρωί και η άλλη το βράδυ. Άταγε της βλασφημίας!

Το Μεγάλο Σάββατο στις 12.00 τα μεσάνυχτα (δηλαδή ουσιαστικά την Κυριακή), έχουμε την ζωηφόρο Ανάσταση του Κυρίου μας, την ήττα του θανάτου και της φθοράς και την αφή του Αγίου Φωτός στον κόσμο από το Πανάγιο Τάφο.

Κυριακή του Πάσχα στις 11.00 π.μ. ή το απόγευμα, τελείται ο «**Εσπερινός της Αγάπης**», όπου σε πολλές γλώσσες διαβάζεται το Ιερό Ευαγγέλιο και διατρανώνεται παγκοσμίως η νίκη του θανάτου και η εποχή της Καινούριας Διαθήκης, της χαράς και της Αναστάσιμης ελπίδας.

Ποιο είναι το βαθύτερο νόημα των Παθών και της Αναστάσεως για όλους εμάς τους Πιστούς;

Οι πιστοί βιώνουμε τα πάθη και την Ανάσταση του Χριστού συμμετέχοντας ενεργά σε αυτά με «συμπόρευση», «συσταύρωση» και «συνανάσταση»!

Ο Χριστός με την θέληση του (εκουσίως), έλαθε και ανέστη για να σωθούμε όλοι εμείς! Αυτό σημαίνει ότι δεν λυπούμαστε «μοιρολατρικά» για το Πάθος του, αλλά για τις δικές μας αμαρτίες και αφού μετανιώνουμε ειλικρινώς μπορούμε την αντικειμενική σωτηρία που χάραξε ο Χριστός να την κάνουμε και υποκειμενική - προσωπική σωτηρία!

Κατακλείδα:

Κλείνοντας το χρονικό της **Μεγάλης Εβδομάδος**, θα μου επιτρέψτε να κάνω μια καλοπροαίρετη παρατήρηση.

Μην γινόμαστε Ιουδαίοι υποκριτές, μην γυρίζουμε την πλάτη μας στον Αναστηθέντα Χριστό μας, δικαιολογώντας τα αναφερόμενα στους στίχους που προτάσσονται των Αναστάσιμων τροπαριών:

«Αναστήτω ό Θεός, κα` διασκορπισθήτωσαν ο` έχθρο` αυτού, κα` φυγέτωσαν από προσώπου αυτού ο` μισούντες αυτόν».

Το νόημα και το μεγαλείο της Λαμπροφόρου Αναστάσεως ολοκληρώνεται με την είσοδό μας εντός του Ναού, μετά το ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ, παρακολουθώντας την Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία και γευόμενοι το σώμα και το αίμα Του Ιησού μας.

Η μαγειρίτσα και τα διάφορα άλλα εδέσματα δεν θα φύγουν από το γιορτινό τραπέζι και οι γεύσεις τους θα είναι ποιο υπέροχες, όταν γευτούμε την θεία μετάληψη.

Ας θυσιάσουμε και εμείς λίγες ώρες από την ζωή μας για αυτόν που σταυρώθηκε εκουσίως για να μας λυτρώσει και να μας δείξει τον δρόμο της αλήθειας. Λειτουργούμε, λειτουργούμε, μετέχουμε στη Μ. Εβδομάδα και χαιρόμαστε την ανάσταση, και τη λαμπρή, «εις ζωήν αιώνιον».

«Τον νυμφώνα σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον, και ένδυμα ουκ έχω, ίνα εισέλθω εν αυτώ λάμπρυνόν μου την στολήν της ψυχής, Φωτοδότα, και σώσόν με»!...

Καλό Μεγαλοβδόμαδο!.. και Καλή Ανάσταση!!!